

Utdannings- og forskningskomiteen

Fellesorganisasjonen (FO)

Mariboegate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Deres referanse:
Vår referanse: 22/00001-129
Vår dato: 26.04.2022

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

Innspill til representantforslag om tiltak for økt bemanning i skoler og barnehager

FO er fagforeningen for sosialarbeidere. Vi organiserer nærmere 33.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere

FO takker for anledningen til å gi innspill til forslaget. Vi er glade for at representantene forslår tiltak som vil styrke skolens arbeid med elevenes psykososiale skolemiljø. Samtidig mener vi at forslaget har en del vesentlig mangler.

De to siste årene med koronapandemi med inngripende smittevernstiltak, har vært krevende og særlig rammet barn og unge som allerede før pandemien hadde det vanskelig. Dette er slått fast i ulike rapporter- senest i Koronakommisjonens rapport nr 2 som kom 26. april.

Flere har uttrykt stor bekymring for kort- og langsiktige konsekvenser av de inngripende smitteverntiltakene for barn og unge. Skal vi ta de bekymringene på alvor, må vi investere mer og iverksette flere tiltak enn representantene foreslår. Forslaget vektlegger skolens nøkkelfunksjon i forebyggende arbeid blant barn og unge. Den nøkkelfunksjonen må utnyttes bedre.

Forslaget beskriver skolehelsetjenesten og dens manglende kapasitet til å ta imot elever til samtaler. Tiltakene som foreslås handler derfor i stor grad om å styrke skolehelsetjenesten. Det er vel og bra, men hvis målet er å styrke laget rundt eleven må det mer til enn å styrke skolehelsetjenesten.

Forslaget viser til ulike organisasjoner som alle er opptatt av at laget rundt eleven må styrkes. FO er overrasket over at det ikke samtidig vises til innspill FO har gitt på dette. I dag jobber om lag 3000 barnevernspedagoger,

sosionomer og vernepleiere i skolen – de fleste som miljøterapeuter hvor oppgaver blant annet er å være til stede i skole- og klassemiljøet og fange opp barn og unge som på en eller annen måte gir uttrykk for at de ikke har det bra. Mange av miljøterapeutene har i tillegg til sin grunnutdanning, videreutdanning i for eksempel barn og unges psykiske helse, miljøterapi eller rusbehandling.

Skolen er en unik arena for å fange opp barn som har det vanskelig og iverksette tiltak. Det kan både være tiltak knyttet til det enkelte barnet eller til miljøet barnet befinner seg i. Det er mange grunner til at barn sliter på skolen. For eksempel at de lever i en krevende omsorgssituasjon, har lærevansker eller utsettes for mobbing og utestegning fra andre elever eller voksne på skolen. Dette er barn som ikke nødvendigvis i utgangspunktet har psykiske problemer, men som står i fare for å utvikle det hvis de ikke får hjelp på et tidlig nok tidspunkt.

Dette er også ofte barn som ikke på eget initiativ vil bestille tid og møte på kontoret til en helsesykepleier og som er avhengig av at noen «ser» dem og fanger dem opp der de er. Ikke minst handler det om å se dem i samspill med andre barn og voksne og bruke det til å bygge relasjoner. Skolen trenger ansatte som har tid og kompetanse til dette arbeidet. FO mener skolen derfor må ha ansatte med sosialfaglig kompetanse i skolemiljøet og i innspill til ny opplæringslov har vi anbefalt lovfesting av miljøterapeuter i alle skoler. Mye av det barn strever med må forstås uti fra en sosial sammenheng. Barns fysiske og psykiske helse påvirkes i stor grad av omgivelsene rundt barnet. Familie, opplevelse av tilhørighet og inkludering, skolemiljøet og nærvær av trygge kompetente voksne, har stor innvirkning på barns mestring og utvikling. Denne kompetansen har barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere.

Representantene viser til tillitsreform. Vi mener forslag til tiltak for å styrke skolen også må ses i sammenheng med iverksatt oppvekstreform 1. januar i år. Reformen skal bidra til å vri ressursbruken fra dyre, inngripende barnevernstiltak til forebygging og tidlig innsats. Det betyr at flere kommunale tjenester må involveres og her spiller både barnehage og skolen en sentral rolle.

Vi vil videre kommentere på de ulike forslagene:

1. Det må framkomme tydelig hva slags kompetanse det er behov for. Vi har sett med bekymring på at flerfaglighet i skolen i mange sammenhenger har betydd at de må ha helsesykepleier. Det mener vi ikke er tilstrekkelig. Undersøkelser har vist at det er først og fremst psykososiale utfordringer elever strever med og ikke helsemessige. Utfordringer nettopp sosialarbeidere er utdannet til å møte. For å ivareta et godt psykososialt miljø, må flere miljøterapeuter ansettes ved skolene. De kan bøte på noen av langtidseffektene av pandemien og forebygge konsekvenser av tiltak ved en ny krise. Opplæringsloven må ha som mål at skolen skal være tverrfaglig sammensatt og miljøterapeuter må lovfestes for å sikre et solid lag rundt eleven.
2. Støttes.
3. Støttes

4. Støttes
5. Vi er usikre på hva som ligger i dette forslaget og hva det betyr at helsesykepleier utdanningen må likebehandles med tilsvarende utdanninger?
6. Støttes
7. Støttes
8. FO mener at alle profesjonsutdanningene må løftes opp i en høyere finansieringskategori.
9. FO støtter dette forslaget. Samtidig ønsker vi at det i større grad åpnes opp for at det opprettes stillinger for barnevernspedagoger i barnehager. Som en del av barnevernsrefomen/oppvekstreformen er som nevnt forebygging sentralt. For å kunne komme inn tidligst mulig med hjelp er det viktig at barnehagen har god kompetanse i bla avdekke omsorgssvikt og i å sette inn riktige hjelpetiltak.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Inger Karseth
Rådgiver